

критерії етики та естетики, які дозволяють дати об'єктивну оцінку доцільності, змістовності та культури мовлення в цілому; демонструють розуміння можливостей використання знань з навчальних дисциплін для формування особистої культури мовлення; усвідомлення значимості і важливості теоретичної підготовки для вдосконалення свого мовлення завдяки використанню багатства української лексики [1, с. 99].

Важливе місце відведемо комунікативно-інформаційному компоненту, оскільки забезпечення ефективності освітнього процесу безпосередньо залежить від розвитку комунікативних здібностей і здатності педагога організувати та здійснювати спілкування, професійну та соціальну взаємодію, його вмінням пошуку, аналізу й обміну навчальною інформацією.

У сучасній науці розробляються інформаційний, лінгвістичний та діяльнісний наукові підходи до розуміння предмету комунікації, на основі яких розкривається зміст і мета комунікативної діяльності особистості. У рамках інформаційного підходу відбувається вивчення в основному психологічного механізму прийому та передачі інформації, характеризуються комунікатор і реципієнт, засоби спілкування.

У структурі готовності до формування культури мовлення важливе значення також має операційно-діяльнісний компонент, який репрезентує комплекс умінь і навичок педагогів щодо володіння набором дидактичних методів, прийомів та засобів формування культури мовлення та передбачає оперування фахівцем технікою самостійної навчальної діяльності [5, с. 424].

Таким чином, професійно-педагогічна готовність педагогів до формування культури мовлення розглядається нами як синтез взаємопов'язаних компонентів (мотиваційно-ціннісного, когнітивно-пізнавального, комунікативно-інформаційного, операційно-діяльнісного). Комплексна взаємодія окреслених компонентів відображає сукупність знань, умінь, навичок та особистісних якостей, що забезпечують готовність до формування мовленнєвої культури вчителя в умовах нової української школи.

Література

1. Бабій І. В. Педагогічні умови розвитку професійного мовлення учнів професійно-технічних навчальних закладів сфери обслуговування: дис. ... канд. пед наук: 13.00.04. Львів, 2015. 245 с.
2. Гороховська Т. В. Особливості формування культури професійного мовлення майбутніх правників. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. праць*. Запоріжжя, 2011. Вип. 16 (69). 336 с.
3. Жигір В. І. Професійна педагогіка: навчальний посібник. К.: Кондор-Видавництво, 2012. 336 с.
4. Гриньова В. М. Педагогічна культура майбутнього вчителя як джерело його творчої професійної діяльності. *Творча особистість у системі неперервної професійної освіти: Матеріали Міжнародної наукової конференції 16-17 травня 2000 року / за заг.ред. С.О. Сисоєвої і О.Г. Романовського*. Харків: ХДПУ, 2008. С.171-173.
5. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посібник. 3-тє вид. Київ: Академвидав, 2009. 615 с.

УДК 796.41

Павленко Є.А.

старший викладач кафедри фізичного виховання, спорту та здоров'я людини

ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ГІМНАСТИКИ

Формування здорового способу життя молодого покоління сьогодні виступає чи не найголовнішою складовою державної політики України у сфері фізичної культури і спорту. Це, зокрема, пов'язано з усвідомленням аксіоматичного твердження про те, що саме здоров'я нації виступає інтегрованим показником суспільного благополуччя й розвитку держави, вагомим фактором впливу на її економічний і культурний потенціал. З огляду на це актуальними постають питання впровадження дієвих механізмів щодо формування основ здорового способу життя учнів, починаючи з молодшого шкільного віку, виховання в них свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я оточуючих як найвищої соціальної цінності [3]. Про це, зокрема, наголошується у Національній доктрині розвитку освіти України в XXI столітті, магістральною лінією якої є формування «духовних потреб і навичок здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного, психічного, соціального та морального здоров'я дітей [2].

Перехід освіти в онлайн простір ще більше загострює проблеми, пов'язані з недостатнім, а іноді й низьким рівнем рухової активності молодших школярів, що, як відомо, призводить до погіршення їхнього стану здоров'я, виникнення фізичної і психічної втоми, різного типу захворювань, зниження імунітету й адаптаційних можливостей організму в цілому.

Отже, серед найбільш вмотивованих заходів у зв'язку з цим вважаємо використання різних типів фізкультурно-оздоровчої діяльності під час проведення навчальних та позакласних занять у початковій школі. Головним при цьому має виступити формування у молодшого школяра стійкої мотивації до збереження і зміцнення свого здоров'я та здоров'я оточуючих через активне використання фізичних вправ. Зазначені питання знайшли своє віддзеркалення у працях М. Акімова, М. Амосова М. Антропової,

Г. Ващенко, В. Глухова, Г. Костюк, І. Мечникова, В. Моченова, С. Русової, А. Хрикова, у яких окреслено різні підходи до формування у школярів мотиваційного ставлення до здоров'я. При цьому головна увага фокусується саме на необхідності формування цих навичок в учнів молодшого шкільного віку, оскільки, на думку фахівців, саме цей вік є найбільш сприятливим для набуття життєвих умінь та навичок й має усі потенційні резерви для набуття певного досвіду.

Вчитель початкових класів має усвідомлювати, що фундамент основних рухових навичок закладається саме у молодшому шкільному віці, й це дозволяє швидше, ніж дорослій людині, отримати бажаний результат. Молодший шкільний вік вважають найкращим для виховання основних фізичних якостей, оскільки у цьому віці відбувається поступове зростання усіх показників фізичних здібностей дитини. Особливо це стосується швидкості, спритності, гнучкості, а також і деяких видів витривалості [3]. Більш того, молодші школярі демонструють жвавий інтерес до занять фізичними вправами ще й тому, що для них авторитет вчителя є незаперечним, й вмотивоване використання ним цієї особливості має позитивний вплив на формування в учнів готовності до занять фізичними вправами.

Послідовне впровадження нових підходів до змісту і структурування навчальних занять з фізичної культури у початковій школі, індивідуальних оздоровчих програм, що передбачають проведення навчальних і самостійних занять фізичними вправами є вагомим важелем для реалізації зазначених вище завдань. Проведення різного типу рухових занять, які включають організацію змагань, міні-олімпіад, рухливих й спортивних ігор, конкурсів тощо, має органічно поєднуватися з виконанням гімнастичних вправ. З цією метою для реалізації високої щільності уроку має бути застосовано використання фронтального, групового і потокового способів, що дозволяють зберігати і підтримувати зацікавленість учнів молодшого шкільного віку протягом усього уроку.

Для правильного підбору гімнастичних вправ необхідно враховувати вікові особливості учнів початкових класів (недостатній соціальний досвід, підвищена емоційність, вразливість, гнучкість до різного типу соціальних впливів, тяжіння до комунікації, емоційного контакту тощо), що надасть вчителю можливості для успішного проведення уроку. При цьому найбільш ефективними методами навчання мають виступити показ і імітація, оскільки увага молодших школярів є нестійкою й розсіюється при тривалих і монотонних поясненнях, а мислення є більш конкретизованим.

Отже, виконання учнями різного типу гімнастичних вправ має мати системний характер, конкретно поставлене рухове завдання (кількість повторювань і спроб в одному підході, відпрацювання дрібних рухів, що вимагають точності тощо) й в цілому формувати навички здорового способу життя.

Література

1. Бутов Р.С. Здоровий спосіб життя, як один з основних чинників збереження та зміцнення здоров'я / Р.С. Бутов // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини», 2009. – Випуск 2. – С.144–147.
2. Національна доктрина розвитку освіти в Україні у ХХІ столітті. – К.: Шкільний світ, 2001. – 23 с.
3. Розпорядження КМ №804-від 08.11.2017 про затвердження плану заходів щодо реалізації національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація».

УДК 378:373.3:147

Тимофєєва І.Б.

кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри педагогіки та освіти

ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПРОЄКТІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Організація Об'єднаних Націй визначила три глобальні цілі, в досягнення яких освіта має зробити вагомий внесок. Доступ кожної людини до освіти протягом усього життя для безперервного навчання компетентностей, що є відповідність вимогам глобалізованого суспільства знань; забезпечення сталого економічного розвитку через покращення зайнятості та підприємництва; посилення соціальної інтеграції та згуртованості через активне залучення до громадської діяльності. Зазначені глобальні цілі визначають ключові напрями навчання і компетентності, на яких необхідно зосередити зусилля, щоб відповідати вимогам мінливого світу [1, с. 11]. Не оминають нові реформи, цілі, завдання й галузь освіти, а саме стратегію підготовки майбутніх вчителів початкових класів.

Нами розглядаються компетентності за видами професійної діяльності як здатності ефективно діяти і досягати результатів у конкретній сфері життєдіяльності людини, зокрема в освітній. Ознаки професійної компетентності майбутніх вчителів початкових класів зазвичай прописують у стандартах (професійних кваліфікаціях). Для освітньої сфери такими є державні освітні стандарти і навчальні програми. Вони задають загальні і галузеві (предметні) компетентності як бажаний результат навчання на кожному рівні освіти. Для формування професійної компетентності здобувачів вищої освіти спеціальності «Початкова